

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE,
INNOVATIE EN INDUSTRIE, BUITENLANDSE ZAKEN, DIGITALISERING EN FACILITAIR
MANAGEMENT

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Overzicht van de ontwikkelingen op niveau van de Europese Unie (EU) – april 2026

In deze mededeling aan de Vlaamse Regering wordt een overzicht gegeven van de voor Vlaanderen relevante ontwikkelingen in het Europese besluitvormingsproces tijdens de maand april.

1. Discussies voorbij maand in de (Europese) Raad

1.1 EU-top in Cyprus: steun aan Oekraïne bevestigd, focus op energiecrisis en moeilijke MFK-onderhandelingen

Op 23 en 24 april nam Eerste Minister De Wever in Cyprus deel aan de informele Europese Raad. Voorafgaand aan de top keurde de Raad het 20ste sanctiepakket tegen Rusland goed, evenals de herstelling van 90 miljard euro voor Oekraïne, nadat Hongarije en Slowakije hun veto introkken door het hervatten van olieleveringen via de Druzhba-pijpleiding. De aanwezigheid van president Zelensky legde de focus op de toetredingsonderhandelingen. Er is brede eensgezindheid dat Oekraïne toekomst heeft binnen de EU, maar verdeeldheid over timing en aanpak. Oekraïne dringt aan op volledig lidmaatschap met een concreet tijdspad, terwijl lidstaten ook alternatieve vormen van integratie overwegen. België benadrukte dat de EU actiever moet deelnemen aan onderhandelingen en een duidelijk mandaat moet ontwikkelen. De situatie in het Midden-Oosten kreeg veel aandacht, zowel diplomatiek als economisch. De EU positioneert zich als deel van de oplossing en benadrukt het belang van de-escalatie en diplomatie. Er werd gewezen op het belang van vrije scheepvaart in de Straat van Hormuz en het voorkomen van nucleaire proliferatie in Iran. Tegelijk werd steun uitgesproken voor Libanon en werd vooruitgang aangekondigd in de relaties met Syrië en de Golfregio. De energiecrisis als gevolg van de spanningen leidde tot een herbevestiging van het belang van de energietransitie, ondanks stijgende prijzen. Het debat over het MFK 2028–2034 vormde het startpunt van intensieve onderhandelingen. Lidstaten erkennen de nood aan bijkomende investeringen in onder meer defensie en energie, maar blijven verdeeld over de financiering. Er is weerstand tegen hogere nationale bijdragen en nieuwe eigen middelen. België verzet zich tegen een sterke stijging van de bijdrage en pleit voor het behoud van inkomsten uit douanerechten. De komende maanden worden cruciaal met het oog op een akkoord tegen eind 2026. Tot slot werd de “One Europe, One Market Roadmap” ondertekend, met een veertigtal wetgevende initiatieven om de interne markt te versterken tegen 2027.

1.2 Handelsupdate: een staalhard akkoord

In april werd in de trilogie een akkoord bereikt over de opvolging van de Europese vrijwaringsmaatregelen voor staal. Via de nieuwe verordening wordt een tariefcontingent voor bepaalde staalproducten ingesteld, met een 50% tarief daarbuiten, ten gevolge van het blijvende probleem van overcapaciteit op de wereldwijde staalmarkt. Gezien het strategisch en economische belang van de Vlaamse staalsector, kon Vlaanderen deze verordening ondersteunen, waarbij Vlaanderen tegelijk ook oog heeft voor de belangen van de staalverwerkende industrie. Op bilateraal vlak trad de EU-Mercosur Interim Trade Agreement voorlopig in werking op 1 mei 2026. De trilogie over de EU-implementatie van de “Turnberry Agreement” lopen intussen verder, voorlopig zonder doorbraak. Ook handelsverdediging krijgt tegenwoordig meer aandacht op de Europese agenda. Het behoud van een gelijk speelveld is hierbij van groot belang voor Vlaanderen. Tot slot stond ook de opvolging van de 14de Ministeriële Conferentie van de Wereldhandelsorganisatie (WTO) vrij hoog op de handelsagenda, waarbij er in Genève nog geen witte rook is rond WTO-hervorming en een eventuele verlenging van het e-commerce moratorium.

1.3 Kmo's, concurrentievermogen en crisisbeheer centraal in Europese Strategie voor Duurzaam Toerisme

Op vrijdag 17 april vond de informele Raad Toerisme plaats in Cyprus in aanwezigheid van Commissaris Tzitzikostas. Er werden twee werksessies gehouden, enerzijds over de aangekondigde Europese Strategie voor Duurzaam Toerisme en anderzijds over het versterken van de positie van kmo's in de toeristische sector. De ministers hielden een open gedachtewisseling over vier thema's die centraal zullen staan in de strategie: concurrentievermogen en vaardigheden, duurzame connectiviteit,

bestrijding van onevenwichtig toerisme en wereldwijde uitstraling, thema's die ook voor Vlaanderen prioritair zijn. Daarbij werd de nood aan een meer coherent Europees beleid, robuust crisisbeheer en pragmatische uitvoering onderstreept. Tijdens de tweede sessie lag de focus op de kwetsbaarheid van kmo's voor externe schokken. De Europese Commissie bevestigde dan ook in de verwachte Strategie bijzondere aandacht te zullen schenken aan vier belangrijke uitdagingen voor kmo's: administratieve lasten, de groene en digitale transitie, tekorten aan vaardigheden en crisisbeheer. De lidstaten wisselden van gedachten over hoe nationaal en Europees beleid hieraan tegemoet kan komen maar identificeerden ook opportuniteiten rond efficiëntie, concurrentievermogen en visibiliteit.

1.4 De verkiezingsresultaten in Hongarije deden de hoop op een snelle afhandeling van bepaalde dossiers groeien tijdens de Raad Buitenlandse Zaken

Op 21 april kwamen de ministers van Buitenlandse Zaken samen om de situatie in Oekraïne te bespreken. Het land staat momenteel sterker dan in de afgelopen twaalf maanden. De ministers hopen dat de recente verkiezingsresultaten in Hongarije zullen zorgen voor een snelle adoptie van het 20e sanctiepakket tegen Rusland en de EU-herstellening. Er werd ook meegedeeld dat er op de Europese Raad van juni een voorstel voor een 21e sanctiepakket zou komen. Daarnaast kwam de situatie in het Midden-Oosten terug aan bod. De EU-lidstaten verwelkomden het bestand met Iran, maar benadrukten de kwetsbaarheid ervan. Verschillende lidstaten spraken steun uit voor een Frans-Brits initiatief rond vrijheid van navigatie. België pleitte, gezien de aanhoudende ernstige situatie in Gaza, voor sancties tegen Hamasleiders en gewelddadige kolonisten, evenals voor een gedeeltelijke opschorting van het associatieakkoord. Verschillende andere lidstaten toonden zich terughoudender waarna de Hoge Vertegenwoordiger Kallas voorstelde te onderzoeken welke onderdelen met gekwalificeerde meerderheid kunnen worden opgeschort.

1.5 Landbouwministers focussen op inkomenssteun, de landbouwmarkt en natuurbranden

De Raad Landbouw van april behandelde drie centrale thema's: inkomenssteun binnen het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) na 2027, de huidige marktsituatie en de rol van landbouw en bosbeheer bij natuurbrandpreventie. De discussie over het GLB na 2027 ging vooral over degressiviteit en plafonnering van inkomenssteun. België en veel lidstaten staan positief tegenover een betere gerichtheid, maar pleiten voor voldoende flexibiliteit om rekening te houden met nationale en regionale noden. Daarbij werd benadrukt dat jonge landbouwers niet benadeeld mogen worden. Wat de landbouwmarkten betreft, ziet de Commissie voorlopig een relatief stabiele situatie, maar wel met toenemende druk door hoge energie- en meststofprijzen, voornamelijk door de crisis in het Midden-Oosten. Alle lidstaten, inclusief België, delen deze bezorgdheid en kijken uit naar het verwachte Actieplan Meststoffen, dat wordt gepubliceerd op 19 mei. Verschillende lidstaten, inclusief België, wezen ook op problemen in specifieke sectoren, waaronder de aardappelsector. Tot slot presenteerde de Commissie haar mededeling over "Integrated Wildfire Risk Management". Lidstaten, waaronder België, erkennen dat het GLB kan bijdragen aan preventie, onder meer door actief land- en bosbeheer te promoten. Tegelijk benadrukken zij dat aanvullende publieke en private financiering nodig is. Een flexibele, geïntegreerde aanpak met focus op preventie en samenwerking wordt daarbij als essentieel gezien.

1.6 Informele Transportraad Nicosia: Versterking EU havens hoeksteen voor meer weerbaarheid, competitiviteit en strategische autonomie.

Op 28 en 29 april vond in Nicosia de informele Transportraad plaats. Tegen de achtergrond van de pas gepubliceerde EU-havenstrategie vond een beleidsdebat plaats, vrijwel het enige relevante agendapunt voor Vlaanderen. Gezien de belangrijke Vlaamse bevoegdheden inzake havens, was Vlaanderen leidinggevend bij de opmaak van de Belgische positie voor deze gedachtewisseling. De belangrijkste elementen betroffen voor Vlaanderen het na te streven evenwicht tussen een overkoepelend EU

investerings- en veiligheidskader en regelgevende lasten; de nood aan vlotte hinterlandverbindingen; de nood om onze kritieke infrastructuur te beschermen en verbeterde en soepelere vergunningsprocedures voor havens. Tijdens het debat klonk er opvallend veel eensgezindheid en steun voor de EU-havenstrategie. In de tussenkomsten kwam ook naar voor dat investeringen in groene maatregelen de economie stimuleren en niet hinderen. Daarnaast weerklonk de noodzaak om goede hinterlandverbindingen en connectiviteit sterk, in combinatie met adequate financiering. Opmerkelijk dat grote lidstaten zoals Duitsland, Frankrijk of Italië zich in hun interventies bij die sterke transportpijler in het Meerjarig Financieel Kader aansloten. De Europese Commissie erkende de vraag tot gestroomlijnde vergunningsprocedures voor havens.

1.7 Informele Telecomraad zet in op AI, kindveiligheid en digitale weerbaarheid

Op 30 april kwamen de Europese telecomministers samen voor een informele Raad met drie grote thema's op de agenda. Eerst stond de versnelde uitrol van betrouwbare artificiële intelligentie centraal: Europa moet van pilootprojecten naar grootschalige inzet, met toegang tot rekencapaciteit, regulatory sandboxes en grensoverschrijdend hergebruik van AI-toepassingen als sleutelementen. Dit is ook cruciaal voor Vlaamse bedrijven en kennisinstellingen. Daarna debatteerden ministers over de bescherming van minderjarigen online, met de EU Age Verification tool en een mogelijke minimumleeftijd als spreekpunten. Voor Vlaanderen is het essentieel dat het EU-kader rond Age Verification voldoende ruimte laat voor een vrijheid in methodieken en niet zomaar nieuwe verplichtingen stapelt bovenop de wet inzake digitale diensten. Tot slot besprak de Raad de bescherming van kritieke digitale infrastructuren: lidstaten pleitten voor een intersectorale aanpak, meer informatie-uitwisseling en gezamenlijke oefeningen, terwijl de Commissie inzette op minder fragmentatie, minder afhankelijkheid van risicoleveranciers in 5G-netwerken en vereenvoudigde incidentmelding via één Europees loket, thema's die voor Vlaanderen met zijn dichte digitale infrastructuur en havens van groot strategisch belang zijn.

2. Ontwikkelingen inzake EU-regelgeving

2.1. Commissievoorstellen

In april 2026 werden geen voorstellen van richtlijn gepubliceerd.

In april 2026 werden vier voorstellen van verordening gepubliceerd.

- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on the European Union Space Services Agency and amending Regulation (EU) 2021/696
- Proposal for a COUNCIL REGULATION amending Regulation (EU) 2021/2283 opening and providing for the management of autonomous tariff quotas of the Union for certain agricultural and industrial products
- Proposal for a COUNCIL REGULATION amending Regulation (EU) 2021/2278 suspending the Common Customs Tariff duties referred to in Article 56(2), point (c), of Regulation (EU) No 952/2013 of the European Parliament and of the Council on certain agricultural and industrial products
- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Regulation (EU) 2024/1157 as regards the prohibition to export mixed municipal waste destined for recovery

2.2. Aangenomen richtlijnen

In april 2026 werden vijf aangenomen richtlijnen gepubliceerd.

- Richtlijn (EU) 2026/799 van het Europees Parlement en de Raad van 30 maart 2026 tot harmonisatie van bepaalde aspecten van het insolventierecht
- Gedelegeerde Richtlijn (EU) 2026/74 van de Commissie van 12 januari 2026 tot wijziging van bijlage II bij Richtlijn (EU) 2024/1799 van het Europees Parlement en de Raad ter bevordering van de reparatie van goederen teneinde huishoudelijke toestellen voor lokale ruimteverwarming op te nemen, zoals bepaald in Verordening (EU) 2024/1103 van de Commissie wat eisen inzake ecologisch ontwerp voor toestellen voor lokale ruimteverwarming en afzonderlijke gerelateerde regelaars betreft
- Richtlijn (EU) 2026/805 van het Europees Parlement en de Raad van 30 maart 2026 tot wijziging van Richtlijn 2000/60/EG tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid, Richtlijn 2006/118/EG betreffende de bescherming van het grondwater tegen verontreiniging en achteruitgang van de toestand en Richtlijn 2008/105/EG inzake milieukwaliteitsnormen op het gebied van het waterbeleid
- Richtlijn (EU) 2026/804 van het Europees Parlement en de Raad van 30 maart 2026 tot wijziging van Richtlijn 2014/49/EU betreffende de omvang van depositobescherming, het gebruik van de middelen van depositogarantiestelsels, grensoverschrijdende samenwerking en transparantie
- Richtlijn (EU) 2026/806 van het Europees Parlement en de Raad van 30 maart 2026 tot wijziging van Richtlijn 2014/59/EU wat betreft vroegtijdige-interventiemaatregelen, voorwaarden voor afwikkeling en financiering van afwikkelingsmaatregelen, en van Richtlijn 2014/24/EU wat betreft waarderingsdiensten bij afwikkeling

2.3. Omzetting EU-richtlijnen in de Vlaamse rechtsorde

In bijlage II staat een stand van zaken van de omzetting van EU-richtlijnen in de Vlaamse rechtsorde.

Vlaamse omzettingstabellen

De Europese Commissie publiceert jaarlijks het Single Market and Competitiveness Scoreboard, waarin de omzettingsprestaties van de 27 lidstaten voor interne marktrichtlijnen worden geëvalueerd. Daarbij wordt gewerkt met halfjaarlijkse momentopnames (juni en december), wat zorgt voor een consistente rapportering van het omzettingsdeficit.

Ook in Vlaanderen wordt deze methodiek gevolgd om de cijfers gestructureerd op te volgen. De tellingen kunnen wel afwijken, aangezien de Vlaamse rapportering alle om te zetten richtlijnen omvat en niet enkel de interne marktrichtlijnen.

In de bijlagen vindt u drie tabellen:

- De eerste twee geven een stand van zaken op de volgende twee meetmomenten.
- De derde biedt een vooruitblik op richtlijnen met een omzettingstermijn binnen een jaar of later.

Deze werkwijze laat toe om de omzetting van richtlijnen helder en regelmatig op te volgen, gebaseerd op een Europese aanpak.

Tabel met om te zetten richtlijnen tegen juni 2026

De tabel telt 14 richtlijnen die Vlaanderen moet omzetten. Hiervan zijn slechts 3 richtlijnen reeds omgezet.

Tabel met om te zetten richtlijnen tegen december 2026

De tabel telt 9 richtlijnen die Vlaanderen moet omzetten.

Tabel met om te zetten richtlijnen na juni 2027 (en later)

De tabel telt 15 richtlijnen die Vlaanderen moet omzetten.

2.4. Stand van zaken inbreukdossiers

De Vlaamse overheid moest in april 2026 nog maatregelen nemen in 26 inbreukdossiers (= de *lopende* inbreukdossiers). Het gaat om:

- 14 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen
- 11 inbreukdossiers wegens niet-correcte toepassing van richtlijnen of andere bronnen van het Europees recht

De Vlaamse overheid was in april 2026 betrokken in 13 inbreukdossiers waarin de nodige maatregelen reeds werden genomen (= de *afgeronde* inbreukdossiers). Het gaat om:

- 7 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen
- 6 inbreukdossiers wegens niet-correcte toepassing van richtlijnen of andere bronnen van het Europees recht

Meer informatie vindt u als bijlage:

BIJLAGE I	Agenda binnen de (Europese) Raad
BIJLAGE II	Ontwikkelingen op het niveau van de omzettingen en inbreuken

Matthias DIEPENDAELE

Minister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en
Facilitair Management